

שבועת הדיינין פרק ששי שבועות מב.

עין משפט נר מצוה

גו א טושיע חו"מ סימן
עט ספי"ב:
נח ב מ"י פ"ד מהל'
מלוה הלכה ט סג
עשין לד טושיע חו"מ
סימן נט ספי"א:
נב ג מ"י טושיע טס
ספי"ג:
ד ד מ"י טושיע טס
ספי"ג:
ה ה ז מ"י פט"ו
מהל' מלוה הלכה ג ד
סג טס טושיע חו"מ
סימן נט ספי"א:
ח מ"י פ"ד מהל' טועין
ועשין ט"ז טושיע חו"מ
ס"י מה ספי"ב ג וס"י פח
ספי"ב:
ט

כמ"ד אין לר"ך לזכר אי נמי כמו שפירש רבינו תס לר"ך לזכר אמימות הדברים כמו שיכול ומכל מקום אי לא משכח להו או אמו ואמרו להד"ס לא מפסיד וכן מוכח צירולמי שהביא ר"ח דגרסי' התם הלא לדון בשטר וחזקה רבי אומר נידון בשטר פירוש שר"ך לזכר רבן שמעון בן גמליאל אומר נידון בחזקה

זא מעשה לפני רבי יהודה כרש"ג.
קשיא דרבי אדרבי לא קשיא רבי לא רכא אלף לעמוד על אמימת הדבר ואית דגרס' התם זא מעשה לפני רבי חייל ופריך מינה אדרבי לפי שחלמיו היה כלפריך זפרק מפנין (שבת 77 קכח). מלרז הוגא אדרז משוס דרז הוגא תלמידו דרז זה זכר ובקוטרס פירש גרס פרכ זה זכר (ספ"ה דף 77 כג): למ"ד לר"ך לזכר שאס זקש ולא מלל הפסיד:

איתרע שטרא. מפר"ח וכן ר"ח לר"ך זעל הטטר שזועה שלא נפרע והא דלמרינן זפרק אלו נערות (מבזות 77 לו): הא שטרל ריעא לא מגנינן זיה דוקא זבי הך ריעומל דהסס כיון דמהדר אזויפא אימור זויפי זייק ותמיס וקסה מההוא דהכותז (שס פה. וס) דההוא שטרל דלתל קמיה דרעל אל"ל רז פפל ידענל זיה דשטרל פריעל הוא אל"ל איכל איניש אחרינל זכדי דמר כו' וקאלר לא יהא רז פפל אלל זכז דרז סחלל והסחל מה היה יכול לעשות יומר מלהשזיעו דלית ליה לקרועי דקתמי התס קרעיה ס"ד והסחל אפילו כל אדס דלל קיס ליה בגויה נאמן להשזיעו מידי דהוה אעד אחד מעיד שהוה פרוע על כן נאלל דזשטרל ריעל לא מיקרע קרעינן ליה ולא מינבלל גנינן זיה כי ההוה דלל נערות (שס 77 לו): **ורבי אליעזר** בן יעקב לית ליה משיב אבידה פטור. לר"ך זעל הטטר שזועה שלא נפרע והא דלמרינן זפרק אלו נערות (מבזות 77 לו): הא שטרל ריעא לא מגנינן זיה דוקא זבי הך ריעומל דהסס כיון דמהדר אזויפא אימור זויפי זייק ותמיס וקסה מההוא דהכותז (שס פה. וס) דההוא שטרל דלתל קמיה דרעל אל"ל רז פפל ידענל זיה דשטרל פריעל הוא אל"ל איכל איניש אחרינל זכדי דמר כו' וקאלר לא יהא רז פפל אלל זכז דרז סחלל והסחל מה היה יכול לעשות יומר מלהשזיעו דלית ליה לקרועי דקתמי התס קרעיה ס"ד והסחל אפילו כל אדס דלל קיס ליה בגויה נאמן להשזיעו מידי דהוה אעד אחד מעיד שהוה פרוע על כן נאלל דזשטרל ריעל לא מיקרע קרעינן ליה ולא מינבלל גנינן זיה כי ההוה דלל נערות (שס 77 לו): **ורבי אליעזר** בן יעקב לית ליה משיב אבידה פטור. פירוש זמנינו:
אלל

עפ"י גל"ש זלע"ז ומעזדין זהן עורות: אייסי מלוה סהדי לזרבעה ארבעה קיימי ותובע מלחסי זה אומר פרעתיך מ"מ אס לא בעפליס פרעתיך זמעות: **דלא רמיא עליה דאיניש**. והאי נמי לא רמיא עליה לומר זכרתי ענין פרעס אלל פרעתי סתמל הלך לא זכר וסבור שך השער וכל הוחזק כפרן ומשכז שפרעס מלל מקוס:

מדרכ דכיר. והוחזק כפרן: **סיטראי נינהו**. מלד אחר היית חייב ל: **איסרע שטרא**. הואיל ומודה שקיבלס ולאו כל כמניה לומר סיטראי נינהו: **לאו אסורי יבסל** לי. לקנות מהן שוריס לשחיטה למחלית שכר: **אמסחטא**. מקוס שמקצינן השער ומוכרינן: **ולא אידכר ליה שטרא**. שיטול השטר מידו: **מיגו דיכול למימר ליה**. לא פרעתי: יכול למימר ליה נמי סיטראי נינהו: **ודלדאימי בריה דרבי אבהו** גרסינן. והוא זמסכת זמכות זפרק הכותז (77 פה). דמטל כי הלי מעשה ליה: (ה) **הוה**. ליה דלמר למלוה זכני עדיס זשעט הלוחה נאמן אמה עלי כל זמן שמלמר לא התקבלתי ולא אוכל לומר לך פרעתיך: **אימור דלמרי ויל זכר רוב דעות** הני מיני לענין **אומדנא**. דשומל כלמר זמסכת ע"ז זפרק השוכר (77 עב). אל"ל כדשיימי (ו) זבלתלל דלמרי ערי מנו תלתל זכדלמרי זי תלתל עדי דלמרי זבלתלל כדשיימי זד' עד דלמרי זד' וכ"ש כדלמרי זלרבעה: **כיון דנחית לדעות**. מתחלה ידל למנין שהוה יתר מכדי עדות ודלי אדעות ספיד זבלתלל הימניה זלרבעה לא הימניה: שכתמי מלפר"ש המט"ש (ה) והג"י מפר"ש כ"ל: **מנה לו זינד אחר לו**. וכפני עדיס ולמר להס אהס עדי: **נחסינו לך פטור**. מלשלס ומשזועה דלורייתל: **אין לך זינדי**. לא היו דברים מעולם: **חיוב**. שלס ולמי נאמן זשזועה שהרי הוחזק כפרן: **אין לך זינדי אלל ליערל כסף פטור**. שאין כדלי הודלח ממין הטענה: **אסך**. חיל כור: **פטור**. דלאו ממין הטענה היל: **ורבן גמליאל מחייב**. דלל זעי הודלח ממין הטענה: **כדי שמן**. כדיס מלללס שמן: **הוודה לו זקנקינס**. כדדיס יס לך זינדי זללל שמן: **הואיל והודה מקלס הטענה**. והוה ליה טענו חטין ושעורין והודה לו זכחל מהן: (א) **או שהוה זמקלס קרקעות פטור**. משזועה דלורייתל לא על הקרקעות ולא על הכליס שאין הודלח קרקעות זכיה ליה זללל מצד אחר היו לי זשזועה שאין דין שזועה זקרקעות כדלמרנין (זכל הנשבעין) (לקמן ע"ג): **וכפירה זללו קרקעות**. חייב. ליזעזע אף על הקרקעות על ידי זלללל שזועה דילפינן ליה זכפרק קמל דקדושין (77 ס): **מקללי**. וזקקין. גורכין: **אין נשבעין על טענה חרש שוטט וקטן**. כגון שטענו זכרמיז דחרש שזיזכו חכמיס זכל מקוס לא מדכר ולא שומע (ז): **אלל נשבעין לקטן ולהקדש**. מפרש זנגמרא: **גמ' ווי יתן איש ועלה כתיב** ונקרז זעל הבית לשזועה כדלמרנין זכזל קמל (77 סג): **אין נסינס קטן כלום**. דהל איש כתיב והחרש והשוטה כקטניס הוה זללל דעת: **זכל זעענל אכיו**. הא דתמי נשבעין זכתינת איש קאלמר שהקטן טוענו אזי מסרו לך: **והאללמי פרו**. והחזרתי לו חלי והחזירי זינדי חייב ליזעזע על השאר וקטן הוה זשזועה זכזיו לא גרע מטענת עזמו דהלל: **זעוענו קטן**. ימוס קטן מוכז:

(א) [לשל לך: וש"ן],
(ב) זמכות פה. א: [כסך מלחל אי זממותו א: (א) כסך זכ ספרל ש"ס ועדי זימול פה. ע"ש], (ד) ג"ל ספי"ב,
(ה) [ז"ל חרש שוטט],
(ו) זמכות י. זמכות זללל: (א) כס"ח: פרעתי, (ה) [לשל לך:], (ט) זממות פ"ח מ"ב וע"ג.

תורה אור השלם

1. כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשומר ויגב מבית דלש אם יקרא הגבב ישלם שקים: שמוה ככ ו

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הוה ליה דלמר למלוה. ג"כ זממו לזכר דלע"פ מלוה זעי מלמיי והלל ליה קל מלמיי אפי"ל לא אמרי פטומי מלי זעלמל נינהו משוס דכיון דקל מלמיי ליה זשעט הלוחה ודלי דלדעתל דלמי הוה לו. ועשין זפי"א ז' דף טו זבלללל מלמיי: הוחזק: (ב) ד"ה אימור וכו' כדשיימי בי תלתל וכו' וכ"ש היכא דל"ל כדלמרי בי ארבעה: (ג) ד"ה הואיל וכו' מן ספ"ד ולח"כ מ"ה הודה ימית או ממק:

לעני רש"י

גל"ש. עפ"י (גירוליס ספליים זעלה האלון)

רבינו חננאל

עפ"י דקיימי שיתא זזוי כל קבא. אל"ל לאו בדי ד' הוה זמובדני כ"י קבא. אחר קמיה דרבא וחייב ללוה למפרעה ר' וזי. אל"ל רמי בר חמא ר"ה את הוה דאמרת כיון דלא רמי עליה דשהוי אינישו ולא אדעתייהו ועטניה דלוה טענא. אל"ל רבא קיצותא דתורע מידרזי כדריי אינישו. ובמקום עדיס לא אמרין טענא דלוה טענא: הוה דל"ל לחבריה בן ל' זזוי דמסיקנא בך והוא שטרא. אל"ל ליה ולאו פרעתיך. מלוה הנהו סיטראי נינהו. פי' מצד אחר היו לי זשזועה שאין דין שזועה זקרקעות כדלמרנין (זכל הנשבעין) (לקמן ע"ג): **וכפירה זללו קרקעות**. חייב. ליזעזע אף על הקרקעות על ידי זלללל שזועה דילפינן ליה זכפרק קמל דקדושין (77 ס): **מקללי**. וזקקין. גורכין: **אין נשבעין על טענה חרש שוטט וקטן**. כגון שטענו זכרמיז דחרש שזיזכו חכמיס זכל מקוס לא מדכר ולא שומע (ז): **אלל נשבעין לקטן ולהקדש**. מפרש זנגמרא: **גמ' ווי יתן איש ועלה כתיב** ונקרז זעל הבית לשזועה כדלמרנין זכזל קמל (77 סג): **אין נסינס קטן כלום**. דהל איש כתיב והחרש והשוטה כקטניס הוה זללל דעת: **זכל זעענל אכיו**. הא דתמי נשבעין זכתינת איש קאלמר שהקטן טוענו אזי מסרו לך: **והאללמי פרו**. והחזרתי לו חלי והחזירי זינדי חייב ליזעזע על השאר וקטן הוה זשזועה זכזיו לא גרע מטענת עזמו דהלל: **זעוענו קטן**. ימוס קטן מוכז:

רבינו חננאל (משך)

אכיו ורבא דאמרי תרויהו הא הימניה מתקוף לה רב פפא נתי דהימניה טפי מנפשיה מן משהדי לא הימניה וק"ל זכר פפא: הוה דל"ל לחבריה מלימנת לוי כתי תרי כל אימת דאמרת לא פרענא. אומדנא דכמה דנפשי אית בהו דקפיקי טפי. אבל לענין עדות תרי כמאה ומאה כתרי. אבל אי נחת משיב אבידה ליענת ואל"ל מהימנת לוי תלתלל ופרעיה קמי ארבעה דרבי ליענת נחת. ושהודות דשהדי מבטלה להימנות דדיה: **מתני'** אין נשבעין על טענת חרש שוטט וקטן כו'. מיט דכתיב כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים. מדכתיב כי יתן איש ש"מ אין נתינת קטן כלום: **ירושלמי** כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים. פרט לקטן. עד כדון שנתן לו כשהוה קטן ותבעו כשהוה קטן. נתן לו כשהוה קטן ותבעו כשהוה גדול מנין ת"ל (א) רעהו. עד שתהא תניתה ותכביעה שוין: אבל נשבעין לקטן. אוקמה רב בכון שזענו לחברו

ואתה חייב לאבי כן וכך ולא קטן משש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי אבדוהו קטן הוא. והורה לו [במקנת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבידה הוא. אבל משיב אבידה דברי הכל פטור אפי' רב פפא מודה דאיתרע שטרא: הוה דל"ל לחבריה מהימנת לוי כל אימת דאמרת לא פרענא פרעיה באפני שהדי.